

19. LISTY ADRESOVANÉ OHŇU

Braňo Mago

Škrtnutie ma znovu prebudí a ja sa dotýkam známych uhlíkov. Sledujem tvoju ruku, ako sa odťahuje. Zatváraš dverka a ja sa pozerám cez sklenenú stenu na môj každodenný výhľad. Police plné kníh. Lampa. Starý gauč. Písací stôl. Na stole telefón. Stolička. Kuchynská linka. Kôš na smeti. Všetko perfektne usporiadané v minimálnom priestore.

A ešte sú tu troje dvere do neznáma. Medzi dvoma z nich visí na stene gitara. Okrem nej zdobia steny len dve sklá podobné tomu môjmu. Za nimi je len modrá farba, ktorá sa vždy postupne mení na čiernu. Nechápem na čo ti sú, veď sa na ne aj tak nepozeraš a svetlo ti dávam ja aj lampa. Stojíš pri sporáku a na jednej z jeho čiernych platní niečo varíš. Načo ti je sporák? Veď aj ja ti kľudne pomôžem navariť. Jeho oheň je oproti mne malý a slabý. O chvíľu už sedíš pri stole. Keď doješ, ani si neodsadneš, ale len vezmeš jednu knihu z hĺby navršenej na stole a začneš čítať. Nevyzeráš veľmi šťastne. Sedíš tam dlho a ja postupne slabnem.

Sedíš pri stole s perom v ruke. Vyzeráš zamyslene. Niečo píšeš. Po chvíli sa zamračíš a papier skrčíš. Zoberieš druhý a zase píšeš. Dlhو premýšľaš, potom znovu píšeš. Skrčíš papier, vezmeš ďalší. Veľakrát sa to opakuje. Zrazu dopíšeš a usmeješ sa. Odídeš od stola k stene a vezmeš gitaru.

Sadneš si na gauč a papier oprieš o podušku. Začneš brnkať do strún a spievať. Netrvá dlho a sklamane skrčíš papier. Odložíš gitaru a sadneš si späť na gauč a hľadíš na mňa. Čo sa stalo, že si taký smutný? Prečo ťa ani ja nedokážem rozveseliť?

Vstaneš a naberieš do rúk všetky skrčené papiere. Ideš ku mne. Čo to má znamenať? Otvoríš sklenené dvere, ktoré nás oddeľujú. Prosím, nechaj ich otvorené, teraz sa cítim o toľko lepšie! Hádžeš mi skrčené papiere a ja ich premieňam na čierny prach. Vtedy si to uvedomím. Ty mi píšeš listy! Ty si ma vážiš! Prečo musia zhorieť skôr než im porozumiem?

Zatváraš sklenené dvere a ja sa už teším na tvoj ďalší list.

Dlhé večery sedíš pri stole a čumíš do kníh. Na mňa sa ani len nepozrieš. Čo je v tých knihách také dôležité, že tomu obetuješ toľko času? Veď ťa to ani neteší, vidím to na tebe. Málokedy mi píšeš a ja smútim. Veď takto nie je spokojný nikto z nás.

Teraz robíš niečo čudné. Dávaš gitaru dole zo steny a nesieš ju preč. O chvíľu sa vrátiš so skrutkovačom a odmontuješ aj držiak. Čo to má znamenať?

Potom donesieš k stolu dve ďalšie stoličky a začneš variť. Snažíš sa omnoho viac ako normálne. Vyberáš mnoho rôznych prísad a využiješ všetkých zopár hrncov čo máš.

Potom si sadneš na gauč a čakáš. Pozrieš sa na mňa. Vyzeráš nervózne. Vtom sa trochu strhneš a ideš ku dverám. Otvoríš ich a dovnútra pustíš dvoch ľudí, muža a ženu. Trochu sa na teba podobajú, ale obaja sú o dosť starší než ty. Usmievajú sa a obzerajú si tvoj byt. Začneš sa s nimi rozprávať a odložíš knihy zo stola. Potom im naservíruješ večeru a začnete jesť.

Po nejakom čase odídu, tvoje napätie opadne a začneš dávať byt späť do poriadku. Vraciaš gitaru na držiak, keď vtom sa zamyslíš. Nezavesíš ju, sadneš si na gauč a začneš hrať.

A tak prechádzajú dni a potom týždne. Každý večer je rovnaký, ale mne to vôbec nevadí. Vždy sa teším na tvoj ďalší list. Keby si tak vedel, že im nerozumiem! Ale možno by si sa kvôli tomu len

LISTY ADRESOVANÉ OHŇU (BRAŇO MAGO)

trápil. To by nebolo dobré, beztak vyzeráš dosť smutne. Asi je lepšie, že to nevieš. Joj, tak veľmi ti chcem pomôcť! Ale ako? Kiež by nás neoddeľovala tá sklenená stena, viem že by si sa cítil lepšie.

Tento večer je iný. Prvé, čo si všimnem, je kytica vo váze na stole. Možno je tiež pre mňa! O chvíľu vidím teba, ako vychádzaš z jedných dverí do neznáma. Pôsobíš tak nejak upravene a čo je najčudnejšie, usmievaš sa. Teším sa, že si konečne šťastný. Len škoda, že tá kytica zhorí, keď mi ju dáš. Mohol by si ju položiť pred tie sklenené dvere. Aspoň by boli konečne na niečo dobré. Prídeš ku stolu, vezmeš kyticu a zamieriš k dverám. Otvoriš ich, vyjdeš von a zamkneš. A ja nechápem, čo sa deje.

Niečo sa s tebou deje. Keď ma každý večer zapáliš, za sklami na stenách už je temnota. Robíš stále to isté, čumíš do kníh a hráš na gitare, ale niečo je zle. Aj keď...predsa len stále sedávaš pri stole a píšeš mi listy. Asi sa nič nezmenilo.

Ale keď ma raz prebudíš, nie si v izbe sám. Je s tebou aj nejaká žena. Sadnete si ku stolu. Jete a rozprávate sa. Vyzerá to, že pri varení si sa snažil ešte viac, ako keď tu boli tí dvaja. Lampa je vypnutá, takže jediným zdrojom svetla som ja. No vy si ma vôbec nevšímate. Len svetlo, ktoré vám poskytujem, je asi dôležité. Prečo len nedokážem zhasnúť? Veď si moje svetlo nezaslúžite! No o chvíľu ním pohrdnete a odchádzate k jedným z dverí do neznáma. Prečo teraz vyzeráš tak šťastne? Čo ti nestačím ja? Prečo so mnou šťastný nie si? Ostanem osamote a pomaly slabnem.

Prebúdzaš ma. Zase potrebuješ len moje svetlo?! Sadneš si k stolu a píšeš. Tváriš sa zamyslene, o chvíľu papier skrčíš. Ale mne je to už jedno. Viem predsa, že tieto listy nebudú pre mňa. Po skrčení niekoľkých papierov si zoberieš gitaru, sadneš si na gauč a oprieš oň papier. Začneš hrať a spievať. Snažíš sa ma provokovať? Ukazuješ mi list, ktorý nie je pre mňa a ešte pri tom spievaš?!

Vtom odložíš gitaru, papier nahnevane pokrčíš a otvoriš sklenené dvere. Hodíš mi list a on horí. O chvíľu horia všetky, ktoré si dnes napísal. Zavrieš sklenené dvere a ja ničomu nerozumiem. Netráp ma takto prosím! Tak záleží ti na mne či nie? Keby si mi tak vedel odpovedať. No ty už sa na mňa nepozeraš, sedíš totiž pri stole a študuješ knihy.

Takto ubiehajú mnohé večery. Hráš, píšeš mi listy a čítaš knihy. Občas príde tá žena. Postupne hrávaš menej a menej. Vyzeráš vyčerpane. Už zase ti túžim pomôcť. Len keby si mi to dovolil...Veď ja sa na teba nedokážem toľko hnevať. Kludne nech je tu aj ona, len ma prosím neignoruj. Záleží mi na tebe...

Zobudíš ma. Sedíš na gauči a uprene na mňa hľadíš. Páči sa mi to. Už dlho sa mi od teba nedostalo takej pozornosti. No čím dlhšie na mňa hľadíš, tým viac mám pocit, že niečo nie je v poriadku. Vyzeráš smutne a trochu nahnevane. Obzerám si miestnosť, hľadám niečo, čo by mohlo byť príčinou tvojho stavu. Najprv nevidím žiadnu zmenu, no potom si niečo všimnem v rohu izby. Kytica v koši.

Prestala k tebe chodiť tá žena. Píšeš viac ako kedykoľvek predtým. Takmer každý deň dostávam nové listy. Teším sa, že si si konečne uvedomil moju hodnotu. Nechápem čo si videl v nej. Ona k tebe nepatrila.

Zase sedíš pri stole a učíš sa. Vtom zdvihneš slúchadlo telefónu. Tvoja tvár zvažnie. Chvíľu počúvaš a potom pustiš slúchadlo. Oстане visieť na dráte. Pomalým krokom prejdeš ku gauču a

LISTY ADRESOVANÉ OHŇU (BRAŇO MAGO)

zvalíš sa naň. Vyzeráš malátne. Uprene sa na mňa pozeráš, ale mám pocit, že ma teraz vôbec nevidíš. Začneš plakať.

Deň na to zase sedíš na gauči. Vedľa teba sedí ten muž, ktorý tu bol predtým. Teraz si zabudol schovať gitaru, ale on si ju aj tak nevšimol. Obaja hľadíte prázdnyimi pohľadmi. Občas jeden z vás krátko prehovorí. A ja neviem, ako ti mám pomôcť. No aj tak túžim po tvojej blízkosti a chcem, aby si ty konečne túžil po mojej.

Keď ten muž odíde, sadneš si k stolu a začneš písať so slzami v očiach. Trvá to niekoľko hodín. Dlhé chvíle len premýšľaš a občas niečo napíšeš. Ja už sa teším na list. Ešte žiadny ti netrval tak dlho. Keď už takmer nehorím, rozplačeš sa. Divím sa tomu. Veď mi píšeš list, čo je na tom smutné? Potom mi ho konečne pokrčený dáš. Keďže už dohorievam, poriadne si ho pomaly vychutnám a znovu zhasnem.

Píšeš mi menej ako kedysi. Na gitare už takmer nehraáš. Strašne veľa sa učíš a si čím ďalej tým viac vyčerpaný. Ja mám energie plno. Kiežby bolo možné, dať časť z nej tebe. Máš kruhy pod očami. Si vychudnutý. Bojím sa o teba.

Prebudíš ma, ako každý večer. Sedíš na gauči a pozeráš sa na mňa. V tvojej tvári sa zračí zmes hnevu a zúfalstva. Keď sa rozhorím, vezmeš zo stola knihu, otvoríš sklenené dvere a hodíš mi ju. Prečo to robíš? Ani nestihne dohorieť a už pridávaš ďalšiu. Potom sa zvezieš na gauč a zaboríš si tvár do dlaní.

Tráviš so mnou viac času. Keď ma prebudíš, je za sklami na stenách ešte modrá. Teším sa, ale tvoje správanie ma trápi. Nepíšeš. Nehraáš na gitare. Ani sa neučíš. Len celé dni vylihuješ na gauči. Ješ veľmi málo. Premýšľam, prečo si taký smutný. Alebo si si uvedomil, že nič okrem mňa nepotrebuješ?

Znovu k tebe príde ten muž. Sedíte pri stole a rozprávate sa pri jedle. Keď si varil, trochu ti prihorelo. Zrazu niečo povieš a tvár toho muža zmení svoj výraz. Tresne rukou o stôl a začne na teba kričať. Ty niečo hovoríš, ale márne. On sa postaví, ukáže prstom na gitaru a ďalej kričí. Tvoj pohľad je prázdny. O chvíľu muž odíde a tresne za sebou dverami.

Ostaneš sedieť pri stole bez pohybu. Sedíš asi pol hodinu a ja túžim byť pri tebe viac ako kedykoľvek predtým. Tak veľmi chcem vyriešiť všetky tvoje problémy! Kedy to už konečne pochopíš?

Zdvihneš sa od stola a zavrieš všetky dvere vedúce z izby. Prejdeš k sporáku a mierne otočíš ventil. Nevyjde žiadny oheň. Potom si sadneš na gauč a čakáš. Ja nechápem čo sa deje. Vtom si všimnem tvoju ruku, ako sa ku mne natáhuje. Otvoríš sklenené dvere a ja konečne dostávam vytúženú slobodu. Jej dôsledky si ani nestihnem uvedomiť a môj výbuch už pohlcuje všetko naokolo.

Police plné kníh.

Lampu.

Starý gauč.

Písací stôl.

Telefón.

Stoličku.

Kuchynskú linku.

Kôš na smeti.

A teba.

Skôr než stihnem pochopiť, čo si spravil, neexistujem už ani ja. Existuje už len popol.